

[Ministeren for udenrigsøkonomi.]

26 pct. af den samlede udførsel. Det følger af disse tal, at vi under hele vort arbejde og alle vore forhandlinger om disse problemer vedrørende de europæiske samarbejdsformer må have i tankerne, at den løsning, vi søger at finde frem til, må være af en sådan karakter, at den ikke hæmmer vor voksende afsætning af industrivarer og landbrugsprodukter til markederne i Nordamerika, i Sydamerika, i Asien og i Afrika.

Når dette er sagt, må det imidlertid erkendes, at det er på Vesteuropa, vi har størstedelen af vor handel. Herfra kommer tre fjerdedele af vor indførsel, og hertil går tre fjerdedele af vor udførsel. Tanken om inden for dette vesteuropæiske område at skabe et stort fællesmarked med en friere og voksende vareudveksling må på forhånd være et forslag af positiv interesse for Danmark. For det første er Danmark med sit stærkt specialiserede erhvervsliv hæmmet af vort eget hjemmemarkeds ringe størrelse. For det andet har den handelspolitiske udvikling siden krigen haft en sådan karakter, især for dansk landbrugs vedkommende, at en kursændring i retning af at bekæmpe den stadig omsiggribende landbrugsprotektionisme må være af mest direkte dansk interesse.

At den hidtidige udvikling på landbrugsområdet har været ugunstig for os, er velkendt. De danske bestræbelser under de internationale forhandlinger efter krigen har i første række været rettet mod at komme landbrugsprotektionismen til livs og at søge sunde konkurrencevilkår gennemført, men vore bestræbelser i den retning har ikke haft alt for meget held. Ved subsidier, ved høje toldsatser, ved importreguleringer og ved indgreb af anden art er der både i USA og i de fleste europæiske lande blevet ydet kunstigt høje priser til de pågældende landes landbrug. Derved har man fremelsket en national produktion, større end der var naturlig basis for, og derved har man fortrængt de traditionelle leverandører fra deres markeder, eller man har i form af

overskudsproduktion solgt landbrugsvarer til dumpingpriser og tvunget de normale leverandører helt eller delvis ud af markedet.

Det er vanskeligt i denne forbindelse ikke at tænke på det engelske ægmarked. Til hjemmeproduktionen af æg yder den britiske regering meget høje subsidier, subsidier, der i forsommeren sidste år var oppe på 14-15 øre pr. æg. Dette bevirkede i 1957 en så kraftig udvikling i den engelske ægproduktion, at Danmark blev næsten helt slået ud af det engelske ægmarked. Ydermere måtte vi opleve, at de engelske æg med statstilskud blev eksporteret til Tyskland i konkurrence med vore produkter. Dette sidste er nu bragt til ophør efter aftale med den engelske regering, men vort gamle ægmarked i England har vi ikke fået tilbage. Den danske eksport af æg til England, der i 1953 androg 270 mill. kr., beløb sig i fjor til 19 mill. kr. Dette var et eksempel fra England. Fra mange andre vesteuropæiske lande kunne vi finde tilsvarende eksempler — det ene efter det andet — på, at store markeder er blevet helt eller delvis spærret for danske levnedsmidler.

Disse erfaringer understreger klart, at Danmark har en økonomisk interesse i, at den nuværende handelspolitiske kurs bliver lagt om. Vi ønsker en gradvis formindskelse af beskyttelsen under en eller anden form for fælleseuropæisk kontrol, således at en øget samhandel med landbrugsvarer kan blive muliggjort. Dette er i øvrigt ikke alene en dansk interesse; det er kun ved en sådan politik, Europa vil opnå den konkurrenceevne, der tilstræbes med markedsplanerne. At undvige en løsning på fødevarerområdet er ikke rationel europæisk politik.

Specielt for Danmarks vedkommende kan det tilføjes, at vore hyppige valutakriser siden 1945 vel nok har flere årsager, men jeg tror, at en af de vigtigste er at finde i stagnationen i vore valutaindtægter gennem landbrugseksporten. Indtil 1953 var eksportindtægterne fra landbruget jævnt stigende, men derefter indtrådte der en stilstand, og fra 1956 til 1957 er indtægterne